



NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH020033
NAZWA
OBSZARU Czarne Urwisko koło Lutyni

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH020033	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Czarne Urwisko koło Lutyni

1.4. Data opracowania 2004-08	1.5. Data aktualizacji 2024-04
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-03
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-08
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 13 czerwca 2022 r. w spr. soo Czarne Urwisko koło Lutyni (PLH020033)

Wyjaśnienia:	Powiększenie pow. - 11.2019 r.
--------------	--------------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
16.895

Szerokość geograficzna
50.3586

2.2. Powierzchnia [ha]:
39.24

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL51

Dolnośląskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
6510			16.37		G	C	C	B	B
8220			0.05		G	B	C	A	A
9110			1.31		G	C	C	B	B
9130			2.01		G	B	C	B	B
9180			7.14		G	B	C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N17	16.83
N10	82.43
N12	0.74
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar usytuowany jest około 1,5 km na NE od Łądko-Zdroju, w centralnej części Gór Złotych. Obejmuje południowe stoki bazaltowego wzgórza w górnej części doliny Lutyni (lub Luty; inna nazwa to Wądoł). W najwyższej i dolnej części wzgórza znajdują się pozostałości opuszczonych kamieniołomów bazaltu. W pobliżu obszaru powstało osiedle mieszkaniowe, które z racji swojego położenia może wpływać na stan siedlisk.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar istotny ze względu na występowanie rzadkich siedlisk leśnych oraz cennych zbiorowisk naskalnych. Zidentyfikowano 5 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, które pokrywają w sumie około 70% powierzchni Obszaru. Jego najistotniejszą wartością są lasy jaworowo-lipowe (priorytetowy typ siedliska zajmujący około 20% powierzchni Obszaru), reprezentujące podtyp sudecki, spontanicznie regenerujące się, także na opuszczonym pastwisku w południowo-zachodniej części Obszaru. Ponadto występują tu żyzne lasy bukowe i kwaśne buczyny na wychodniach bazaltu. Znaczną część Obszaru pokrywają ekstensywnie użytkowane łąki świeże. Z siedlisk nieleśnych występują ponadto płaty roślinności na urwiskach krzemianowych z *Asplenium septentrionale* (3 stanowiska).

6510 nizinne i podgórskie łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Ocena ogólna B, w tym:

Reprezentatywność - ocena C – występuje szereg gatunkowo typowych dla siedliska 6510 takich jak: rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*, chaber ostroluskowy *Centaurea oxylepis*, chaber łąkowy *Centaurea jacea*, tymotka łąkowa *Phleum pratense*, szczaw zwyczajny *Rumex acetosa*, jaskier ostry *Ranunculus acris*, przytulia pospolita *Galium mollugo*, barszcz zwyczajny *Heracleum sphondylium*. Dominują rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius* i kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*, zaś na okrajach, w sąsiedztwie zadrzewień lub w miejscach, które okresowo nie są koszone pojawiają się także nitrofilne byliny jak świerżabek korzenny *Chaerophyllum aromaticum*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, ostrożeń polny *Cirsium arvense*.

Powierzchnia względna: ocena C (poniżej 2% krajowych zasobów siedliska).

Stan zachowania ocena B - znacząca część siedliska utrzymana w stanie właściwym (FV). Na terenie Obszaru łąki kośne rozwijają się prawidłowo i są objęte regularną gospodarką łąkarską. Ocenę stanu zachowania obniżono z uwagi na stwierdzone zagrożenia związane z gospodarką oraz stwierdzeniem obcych gatunków inwazyjnych

8220 ściany skalne i urwiska krzemianowe z roślinnością z *Androsacion vandelli*

Ocena ogólna - A, w tym:

Reprezentatywność - ocena B: siedlisko rozwija się w podtypie 8220-3 (mszysto paprociowe zbiorowiska zacienionych skał kwaśnych i obojętnych) typowym dla zacienionych skał śródleśnych. W jego składzie występują gatunki typowe takie jak paprotka zwyczajna *Polypodium vulgare*, zanokcica skalna *Asplenium trichomanes* subsp. *quadrivalens*, paprotnica krucha *Cystopteris fragilis*, nerecznica samcza *Dryopteris filix-mas*. Ważny przedmiot ochrony, dobrze wykształcony na większości stanowisk i z typowym składem gatunkowym.

Powierzchnia względna: ocena C (poniżej 2% krajowych zasobów siedliska).

Stan zachowania: ocena A – siedlisko zachowane jest we właściwym stanie ochrony, charakteryzuje się stabilną powierzchnią, dobrym stanem struktury i funkcji; na części stanowisk stwierdzono wkraczanie

niecierpka drobnokwiatowego, jednak bez znaczącego wpływu na stan siedliska.

9110 kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum)

Ocena ogólna B, w tym:

Reprezentatywność: ocena C - zidentyfikowano acydofilne lasy bukowe rozwijające się na stromych stokach o przewadze procesów wymywania nad akumulacją; tworzą dwa płaty otoczone przez inne zbiorowiska leśne. Gatunkami typowymi są buk zwyczajny *Fagus sylvatica* (warstwa drzew) oraz trzcinnik leśny *Calamagrostis arundinacea*, starzec Fuchsa *Senecio fuchsii*, *Luzula luzuloides*, szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, borówka czarna *Vaccinium myrtillus*

Powierzchnia względna: ocena C (poniżej 2% krajowych zasobów siedliska).

Stan zachowania: ocena B - siedlisko charakteryzuje się dobrym stanem zachowania (dobrą strukturą i prawidłowymi funkcjami; perspektywy jego zachowania oceniono prawidłowo. Siedlisko jest funkcjonalnie powiązane z otaczającymi je lasami klonowo-lipowymi i żyznymi buczynami. Zagrożeniem dla siedliska w Obszarze jest jednak zgryzanie siewek oraz podrostu drzew przez zwierzynę płową, co utrudnia naturalne odnawianie się siedliska i ogranicza jego wielopiętrowość.

9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion)

Ocena ogólna B, w tym:

Reprezentatywność: ocena B - żyzne lasy bukowe rozwijają się w otoczeniu lasów klonowo-lipowych, w pobliżu szczytu wzgórza, w miejscach o mniejszym nachyleniu lub u jego podstawy (niewielki płat). Z gatunków typowych występują w warstwie drzewostanu buk zwyczajny *Fagus sylvatica* i jodła pospolita *Abies alba*, zaś w warstwie krzewów i runa m.in. leszczyna pospolita *Corylus avellana*, gajowiec żółty *Galeobdolon luteum*, starzec Fuchsa *Senecio fuchsii*, stokłosa Benekena *Bromus benekenii*, czyściec leśny *Stachys sylvatica*, nerecznica samcza *Dryopteris filix mas*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, bluszcz pospolity *Hedera helix*, pierwiosnek wyniosły *Primula elatior*.

Powierzchnia względna: ocena C (poniżej 2% krajowych zasobów siedliska).

Stan zachowania: ocena B - siedlisko charakteryzuje się dobrym stanem zachowania (dobrą strukturą i prawidłowymi funkcjami); perspektywy zachowania oceniono prawidłowo. Siedlisko jest funkcjonalnie powiązane z otaczającymi je lasami klonowo-lipowymi i żyznymi buczynami. Zagrożeniem dla siedliska w Obszarze jest jednak zgryzanie siewek oraz podrostu drzew przez zwierzynę płową, co utrudnia naturalne odnawianie się siedliska i ogranicza jego wielopiętrowość.

9180 jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani)

Ocena ogólna B, w tym:

Reprezentatywność: ocena B – przeważającą powierzchnię siedliska w Obszarze stanowi jeden płat o bardzo dobrym stanie zachowania zajmujący 5,4 ha i leżący na południowych stokach Czarnego Urwiska. Z gatunków typowych występują tu w warstwie drzew: lipa szerokolistna *Tilia platyphyllos*, klon pospolity *Acer platanoides*, klon jawor *Acer pseudoplatanus*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, jodła pospolita *Abies alba*, zaś w runie: stokłosa Benekena *Bromus benekenii*, czerniec gronkowy *Actaea spicata*, dzwonek jednostronny *Campanula rapunculoides*, nerecznica samcza *Dryopteris filix-mas*, fiołek leśny *Viola reichenbachiana*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, listera jajowata *Listera ovata*, pierwiosnka wyniosła *Primula elatior*. Siedlisko rozwijające się na stoku zachodnim (1,8 ha) jest wykształcone w stopniu znacznie gorszym, głównie wskutek presji antropogenicznej ze strony miejscowości Ułęż. W runie dominują pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica* i podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, ponadto niektóre z partii zostały poddane wycinkom i prześwietleniu, co skutkuje dalszym rozwojem gatunków nitrofilnych.

Powierzchnia względna: ocena C (poniżej 2% krajowych zasobów siedliska).

Stan zachowania: ocena B - większa część powierzchni siedliska zachowana w stopniu doskonałym, pozostała w stopniu złym - nadmierne użytkowanie drzewostanu wiąże się ze zmianami struktury gatunkowej i przestrzennej oraz inwazją gatunków synantropijnych i obcych geograficznie.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne

Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	A04.01.01		i
M	I01		i
M	A04.03		i
H	A03.03		i
M	F03.01.01		b
M	J03.01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]
Publiczna	Krajowa/federalna
	Kraj
	związkowy/województwo
	Lokalna/gminna
	Inna publiczna
Własność łączna lub współwłasność	
Prywatna	
Nieznana	
Suma	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

2021. Gawęł S., Raport dla siedliska na stanowisku 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani) - Lutynia - Lutynia - 2021.2018. Kutera D., Raport dla siedliska na stanowisku 9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion) - Lutynia - 2018.2018. Kutera D., Raport dla siedliska na stanowisku 9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagion) - Czarne Urwisko koło Lutyni - 2018.2017. Reczyńska K., Raport dla siedliska na stanowisku 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z Androsacion vandellii - Czarne Urwisko - 2017.2014. Świerkosz K., Raport dla siedliska na stanowisku 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani) - Lutynia - Ułęże - 2014.2013. Plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Czarne Urwisko koło Lutyni PLH020033 w województwie dolnośląskim na lata 2013-2023.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	100.0				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL03	Śnieżnicki Park Krajobrazowy	-	100.0

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Adres:	Polska ul. Jana Długosza 68 51-162 Wrocław
Adres e-mail:	sekretariat@wroclaw.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie nr 16 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 17 września 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Czarne Urwisko koło Lutyni PLH020033 Link: https://edzienniki.duw.pl/legalact/2013/5015/ Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 lipca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Czarne Urwisko koło Lutyni PLH020033 Link: https://edzienniki.duw.pl/legalact/2016/3156/
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020033

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych
(opcjonalnie)

--